

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน” แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีวรรณ มากชู)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วาริรัตน์ แก้วอุไร)

หัวหน้าภาควิชาการศึกษา

พฤษภาคม 2552

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีวรรณ มากชู อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้ คำแนะนำและคำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ มากชู ดร.ปกรณัม ประจัญบาน รองศาสตราจารย์ ดร.อารีรักษ์ มีแจ่ม ดร.สันทนา พูลพัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เด่นศิริ ทองนพคุณ ผู้อำนวยการวิเชียร รุ่งทวีชัย คุณครูบุญมี อบเชย คุณวิณี หลวงสมบุญ คณะครู และนักเรียนโรงเรียนวัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) จังหวัดนครปฐม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครปฐม เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ที่ได้กรุณาให้ความ อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลจากการประชุม สันทนากลุ่มย่อยและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากรและนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน วัดดอนหวาย (นครรัฐประสาธ) อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ได้อนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณอาจารย์กนกวรรณ เงินจันทร์ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 และอาจารย์ธนิมา เจริญสุข จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน หัวหน้ากลุ่มระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการแนะแนวที่ได้กรุณาให้คำอธิบายใน ด้านการจัดทำคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรฝึกอบรมที่สามารถจัดทำได้ ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ คณะผู้ศึกษาค้นคว้า ขอโน้มถวายเป็นเครื่องบูชาดวงพระวิญญาณสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ขอมอบและอุทิศแด่ พระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกๆ ท่าน

ธเนศ	มยุรา
นवलฉวี	เชิดฉิน
วรินทร์	พวงอยู่

ชื่อเรื่อง	: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน
ผู้ศึกษาค้นคว้า	: ธเนศ มยุรา, นवलฉวี เชิดฉิน, วรินทร์ พ่วงอยู่
ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรวิพรรณ มากชู
ประเภทสารนิพนธ์	: การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนครสวรรค์, 2552

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเกี่ยวกับการเป็นยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
2. เพื่อสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บนฐานข้อมูลของชุมชน

3. เพื่อทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บนฐานข้อมูลของชุมชน

3.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.2 ประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3.3 ประเมินเจตคติของผู้เข้าฝึกอบรมที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรม

ยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของชุมชนเกี่ยวกับการเป็นยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บนฐานข้อมูลของชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

บนฐานข้อมูลของชุมชน

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน

ผลการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ได้นำข้อมูลมากำหนดเป็นเนื้อหาสาระสำหรับสร้างหลักสูตรฝึกอบรม โดยการศึกษาข้อมูลจากกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น แหล่งข้อมูลสิ่งแวดล้อม เอกสาร ตำรา สารสนเทศของชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และสัมภาษณ์เชิงลึก แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ โดยจัดเป็นแผนการจัดกิจกรรมฝึกอบรม 5 แผน คือ สิ่งแวดล้อมกับชีวิตคน ริมแม่น้ำท่าจีน สืบเสาะชีวิตตามสายน้ำ ภูมิปัญญารักษาน้ำ รวบรวมคนรักษาน้ำ และความรู้เบื้องต้นการเป็นวิทยากร

2. การสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน ปรากฏผลดังนี้

ผลการประเมินคุณภาพของหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน พบว่าองค์ประกอบของหลักสูตรมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก คุณภาพของคู่มือสำหรับผู้ให้การฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพของคู่มือสำหรับผู้เข้าฝึกอบรมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน พบว่า

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เข้าฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการประเมินทักษะการปฏิบัติงานยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3 ผลการประเมินเจตคติที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของผู้เข้าฝึกอบรม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมยุววิทยากรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บนฐานข้อมูลของชุมชน พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าฝึกอบรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

Title	THE DEVELOPMENT OF A TRAINING CURRICULUM ON ENVIRONMENTAL CONSERVATION FOR THE YOUNGSTERS BASED ON COMMUNITY DATABASE
Authors	Thanate Mayura, Nuanchawee Cherdchin, Warin Puangyu
Adviser	Assistant Professor Sriwan Markshoe
Type of thesis	Independent study, Master of Education (Curriculum and instruction), Naresuan University, 2009

ABSTRACT

Objectives of study

The objectives of this study are :

- 1) to study the primary data from the development of a training curriculum on environmental conservation for the youngsters based on community database,
- 2) to create and evaluate the quality of the training curriculum on environmental conservation for youngsters based on community database,
- 3) to experiment the training curriculum on environmental conservation for the youngsters based on community database by:
  - 3.1) by comparing the achievement of the students before and after training,
  - 3.2) by evaluating the students' performance while they are doing the on site training,
  - 3.3) by evaluating the attitudes of the trainees towards environmental conservation, and
- 4) to study the students' satisfaction towards training program.

Steps of study

Step 1 Study the primary data from the development of a training curriculum on environmental conservation for the youngsters based on community database.

Step 2 Create and evaluate the quality of the training curriculum on environmental conservation for youngsters based on community database.

Step 3 Experiment the training curriculum on environmental conservation for the youngsters based on community database.

Step 4 Study the students' satisfaction towards training program.

Results of the study

1. Studying primary data of the community, the primary data obtained from local concept idea, environmental data source, document, reference book, community information about environmental conservation, focus group, and deep interview were gathered. The data create the content of the curriculum can be divided into 3 aspects; knowledge, skills, and desired characteristics. The training curriculum comprised 5 activities; environment and lives at Mae Nam Tha Cheen riverside, lives along the river, local wisdom and river preservation, people and the love for river, and primary knowledge to be a trainer.

2. Create and evaluate the quality of the training curriculum in environmental conservation for youngsters based on community database are found that:

The results revealed that the development curriculum and the related document were appropriate at the high level, and the trainers' manual was appropriate at the highest level.

3. Experiment the training curriculum in environmental conservation for the youngsters based on community database is found that:

3.1 The achievement of the trainees after training was statistically higher than before training at the level of significance .05.

3.2 The trainers' performance on site training was rated at the highest level.

3.3 The trainers' attitudes toward the training program were at the highest level.

4. Studying the satisfaction towards training program It was found that the trainers' satisfaction towards the training program was at the high level.